

Nové trendy v liečbe hypertenzie

Fedor Šimko

**III.interná kl. a Ústav patofyziológie, LFUK,
Bratislava**

Čo je úlohou srdca a ciev?

**Srdce vypudí krv do ciev a krv
sa dostane do všetkých tkanív
tela**

Čo je úlohou srdca a ciev?

Krv prináša tkanivám kyslík a živiny – v tkanivách sa potom vyrobí energia

Kardiovaskulárne ochorenia sú v súčasnosti najčastejšou príčinou smrti

Môžeme ich ovplyvniť?

Rizikové faktory – faktory, ktoré
zvyšujú pravdepodobnosť poškodenia
srdca a ciev

Rizikové faktory

Neovplyvniteľné:

Vek

Pohlavie

Dedičnosť

Rizikové faktory

ovplyvniteľné:

Vysoký tlak

Fajčenie

Vysoký cholesterol

Cukrovka a obezita

Stres, nedostatok pohybu, strava

**Hypertenzia je najvýznamnejší
rizikový faktor, ktorý sa dá
ovplyvniť**

Čo je to krvný tlak?

1. Je to sila, ktorá tlačí na cievnu stenu

2. Je to zároveň sila, ktorá ťenie krv dopredu, aby boli zásobené orgány krvou

Od čoho závisí výška tlaku?

1. Od vypudzovacej činnosti srdca
2. Od odporu, ktorý toku krvi kladú cievy

Čo je to horný(systolický) a dolný (diastolický) tlak?

1. **Systolický tlak – je tlak, ktorý vzniká silou zmrštenia srdca a vypudením krvi**
2. **Diastolický tlak – je tlak, keď srdce krv nevyvrhuje – krv len voľne tečie**

Definícia vysokého tlaku- nad 140/80

Za patologické sa považujú také hodnoty arteriálneho tlaku, ktoré:

**1. Zvyšujú riziko poškodenia
organizmu a**

**2. od ich modifikácie možno
očakávať zlepšenie zdravotného
stavu**

Príznaky vysokého tlaku

Väčšinou žiadne

Bolesti a „točenie“ hlavy

Nervozita

Únava

**Je vysoký krvný tlak častou
chorobou?**

25% ľudí má hypertenziu

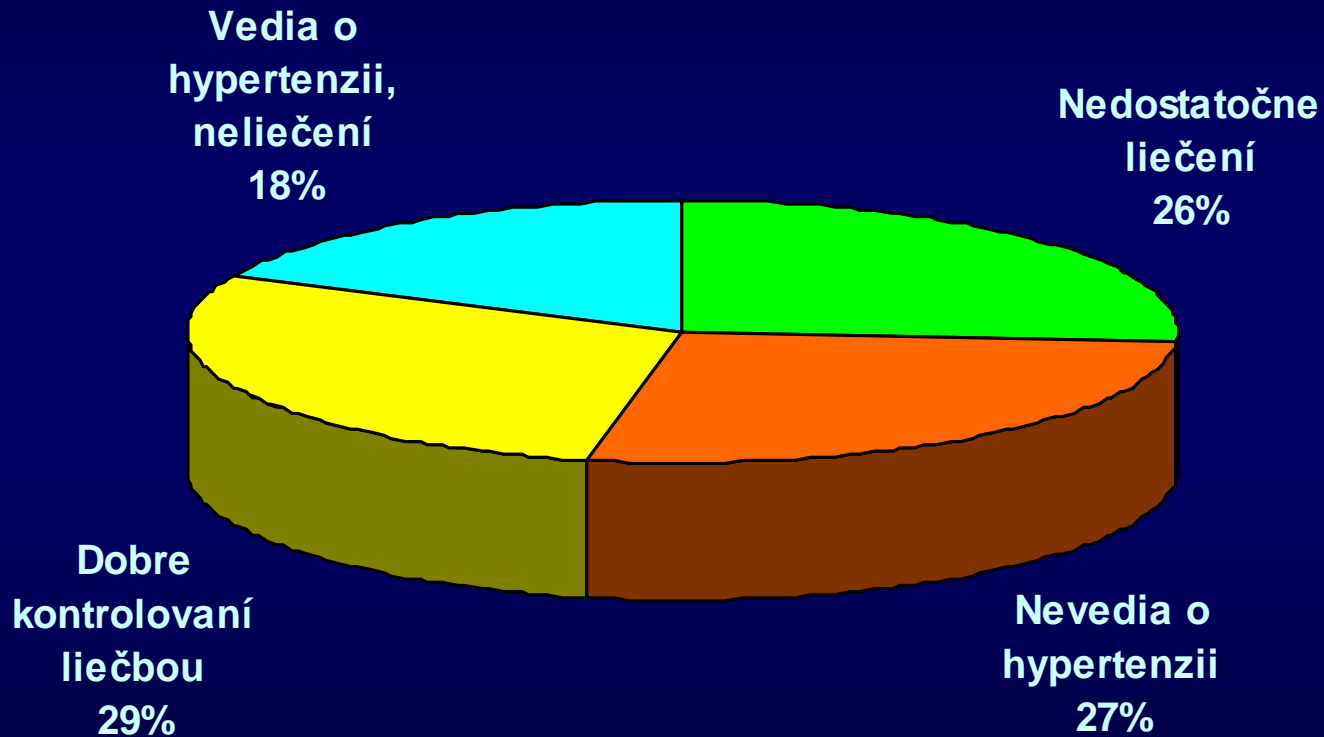
90% starších ľudí má hypertenziu

**25% dospeljej populácie má
hypertenziu, nad 75 rokov až 90%**

**Katastrofálne následky - CMP, IM, ZS,
NS - rizikový faktor č.1**

Incidencia narastá aj u mladých

Kontrola hypertenzie

Prečo sú výsledky terapie hypertenzie nedostatočné?

-neznalosť TK

-zlá compliance

-zlá životospráva – stres, soľ, sedenie

-nepokrytie ranných hodín

Všeobecný nezáujem - hypertenzia nebolí

Hypotéza:

Vysoký tlak zhoršuje prognózu

Normalizácia tlaku liečbou

Normalizácia prognózy

Súčasnú problémy hypertenzie

1. Čo je to hypertenzia?

2. Ktorý tlak je rizikový?

3. Liečiť hypertenziu alebo beyond?

4. Miesto eliminácie RAAS v liečbe

5. Prehypertenzia

6. Chronotropia a chronoterapia

HYPERTENZIA JE SYNDRÓM,

1

keď sú zvýšené hodnoty krvného tlaku nad normál,

čo sa často spája

so štrukturálnymi zmenami ciev,

abnormálnou cievnu aktivitou,

alterovanou neurohumorálnou aktiváciou

- a

zhoršením prognózy

**Optimálny tlak je najnižší tlak,
ktorý ešte zabezpečí adekvátnu
perfúziu tkanív**

Teda:

„prechodná hypertenzia“ v 1940s

„hraničná hypertenzia“ v 1970s

„vyšší normálny TK“ v 1990s

„prehypertenzia“ v 1993 –

NIE sú OPTIMÁLNYM tlakom

PROGNÓZA A KRVNÝ TLAK

2

Hypertonik neliečený

Normotenzný hypertonik

Normotonik -
potomok hypertonika

Normotonik

mortalita

Hypotéza 1:

Prognóza dobre liečeného hypertonika závisí od voľby antihypertenzíva

Hypotéza 2:

Prognóza liečeného hypertonika závisí len od kontroly tlaku

(UKPDS, CAPP, ALLHAT)

**Well
tailored
therapy
???**

Metaanalýza – BPLTTC- Blood pressure Lowering Treatment Trialists Collaborative - 2003

29 trialov

162 000 pacientov

700 000 pacientorokov

Záver: Medzi antihypertenzívami nie je rozdiel v morbidite ani mortalite

Špecifiká hypertenzných trialov

3

-Porovnanie možné len **head to head** (nízky benefit)

-**Ľahká a mierna hypertenzia**- nízka mortalita

-Ďalšia liečba – **aspirín, statíny** – nízka-mortalita

-Mix antihypertenzív na dosiahnutie cieľa-
porovnávanie režimov nie liekov

Špecifiká hypertenzných trialov

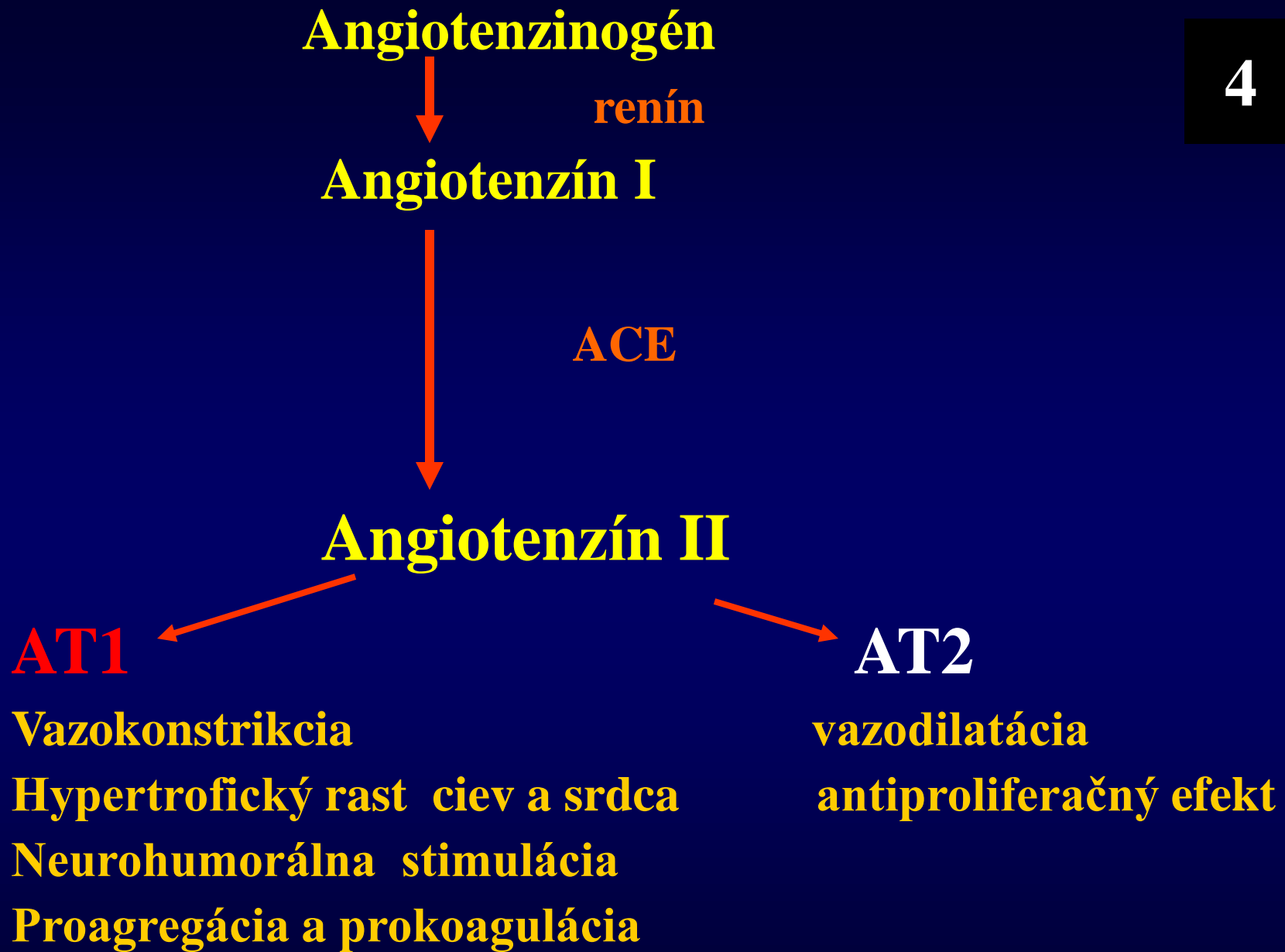
3

- na dosiahnutie štatistickej sily treba:

Veľa pacientov - ALLHAT- 40000

Dlhé obdobie sledovania – 4-10 - 15 rokov

Kombinované endpointy

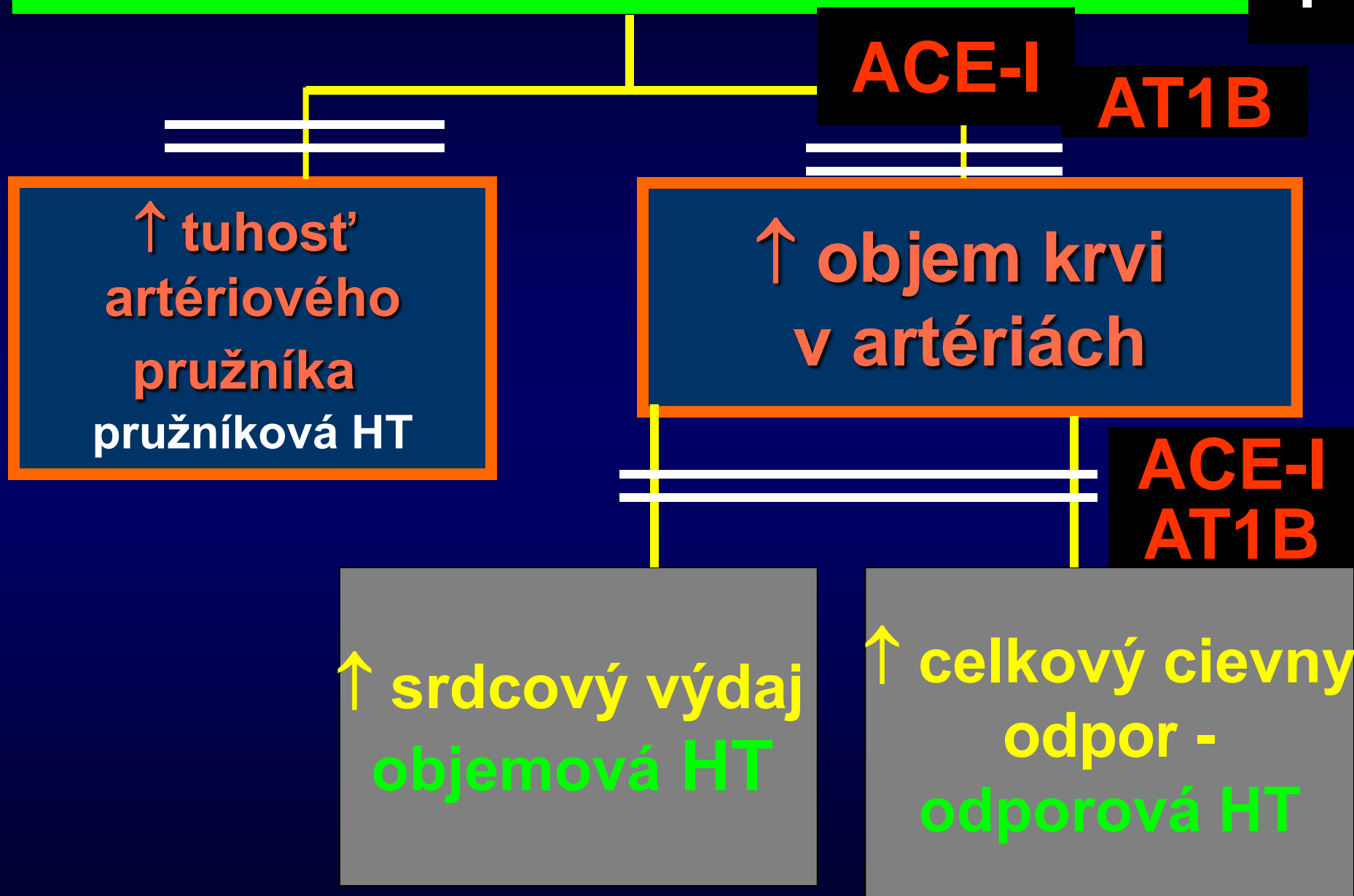
Systemová artériová hypertenzia

4

Systemová artériová hypertenzia

4

Potenciálne „beyond“ u inhibície RAAS (ACEI a AT1B)

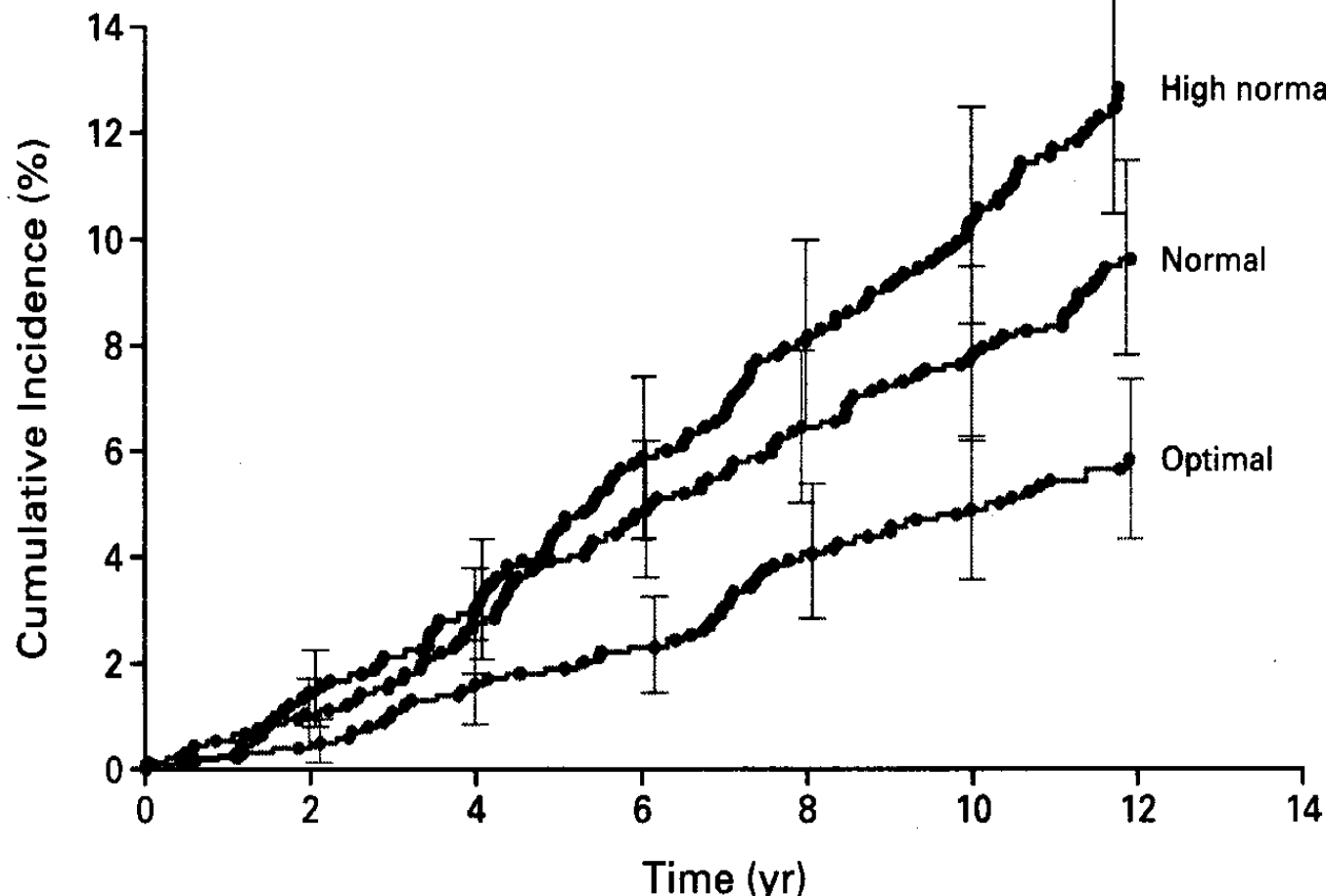
4

-prevencia diabetu

-regresia hypertrofiie L'K (AT1B
13%, ACEI 11% - Klingbeil et al.2003)

-nefroprotekcia

Aj prehypertenzia prináša signifikantne vyššie riziko ako optimálny TK

< 140/90

< 130/85

< 120/80

Trial of Preventing Hypertension - TROPHY

5

STK 130-139 mmHg

alebo

DTK 85-89 mmHg

391 kandezartan 2 roky + 2 roky placebo

381 placebo 2 roky + 2 roky placebo

Prvé dva roky

Placebo – hypertenzia pri **154 pac.**

Kandezartan – hypertenzia pri **53 pac.**

Po 4 rokoch –

Placebo - hypertenzia pri **240 pac.**

Kandezartan – hypertenzia pri **208 pac.**

Závažné KV udalosti:

Placebo – 5,9 %

Kandezartan – 3,5 %

Záver: Liečba prehypertenzie môže
priniest' kardiovaskulárny benefit

Pacient je ohrozený hlavne t'ážkou hypertenziou

Populácia je ohrozená ľahkou a miernou hypertenziou, lebo tá je veľmi častá

Prehypertenzie je najviac a

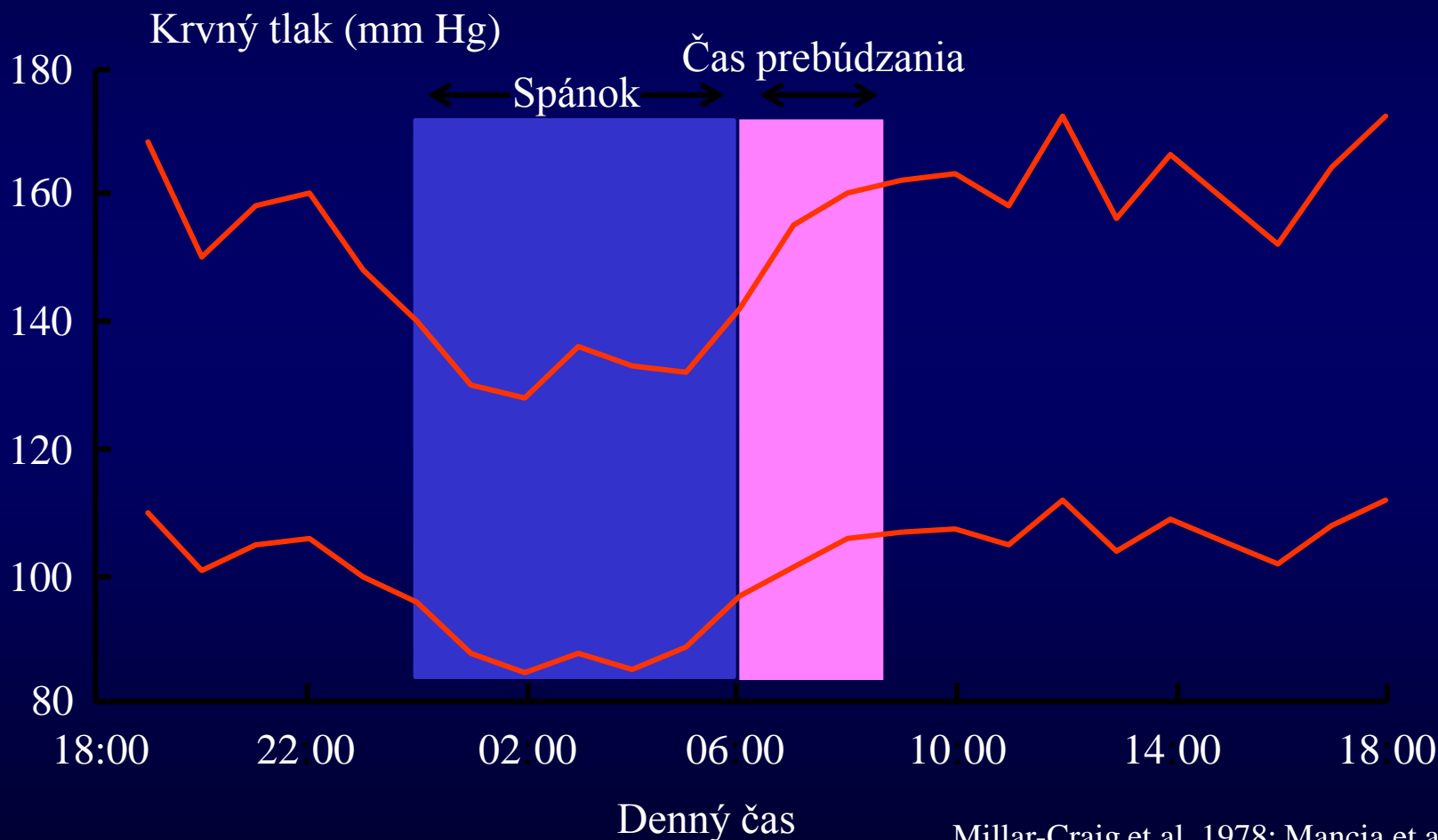
teda benefit z liečby prehypertenzie **môže**

byť obrovský!!!

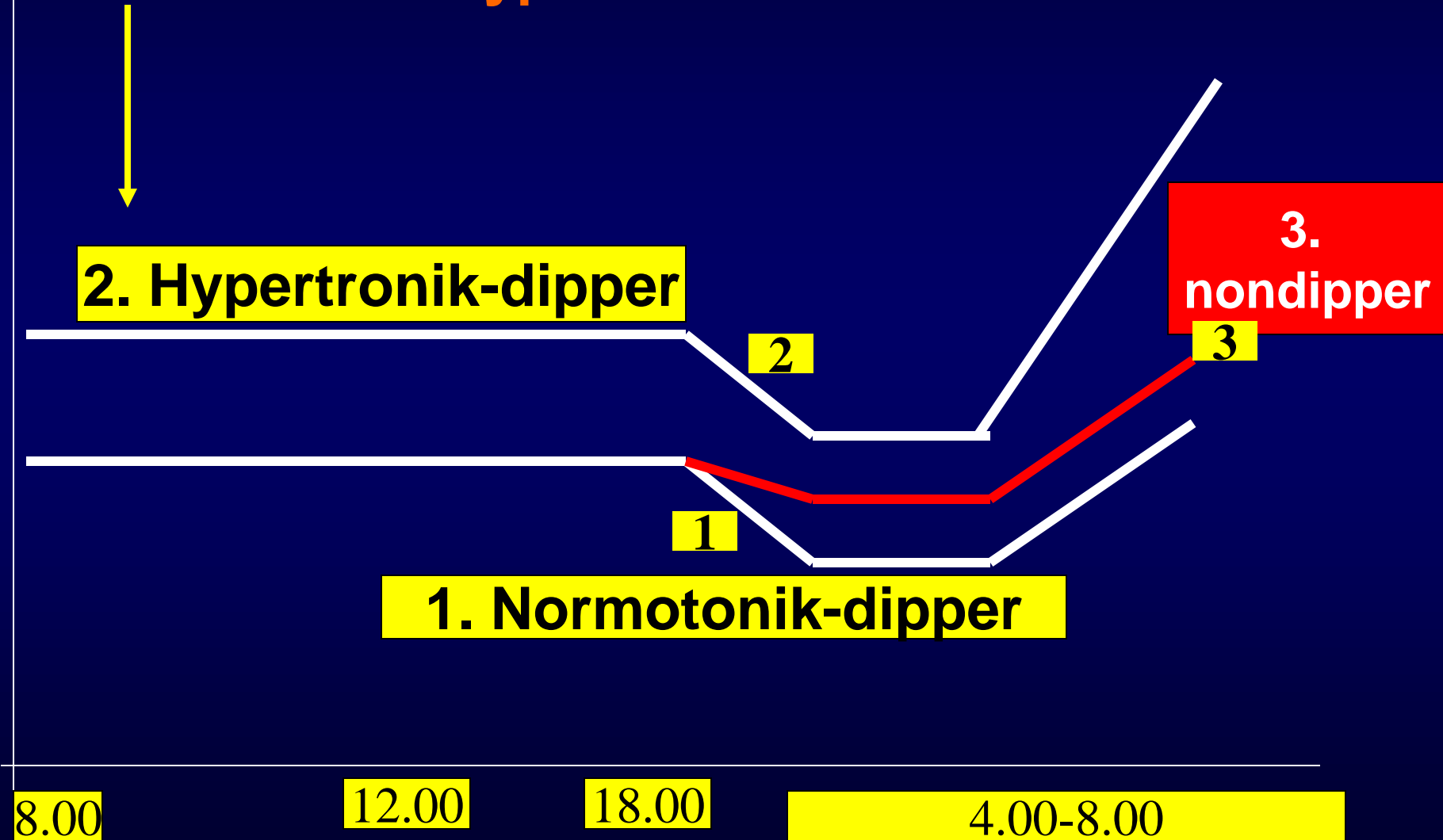
CHRONOTROPIA

6

24-h profil krvného tlaku u hypertenzného pacienta: prudký ranný vzostup

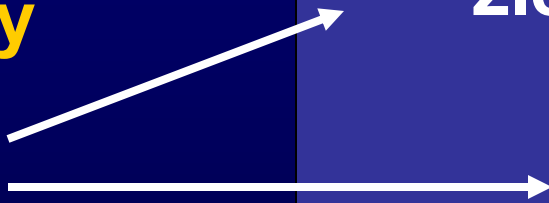
Podanie antihypertenzív

1. Nové, netradičné antihypertenzíva

Blokátory renínu - ALISKIRÉN

Statíny

zlepšenie funkcie endotelu

antioxidans

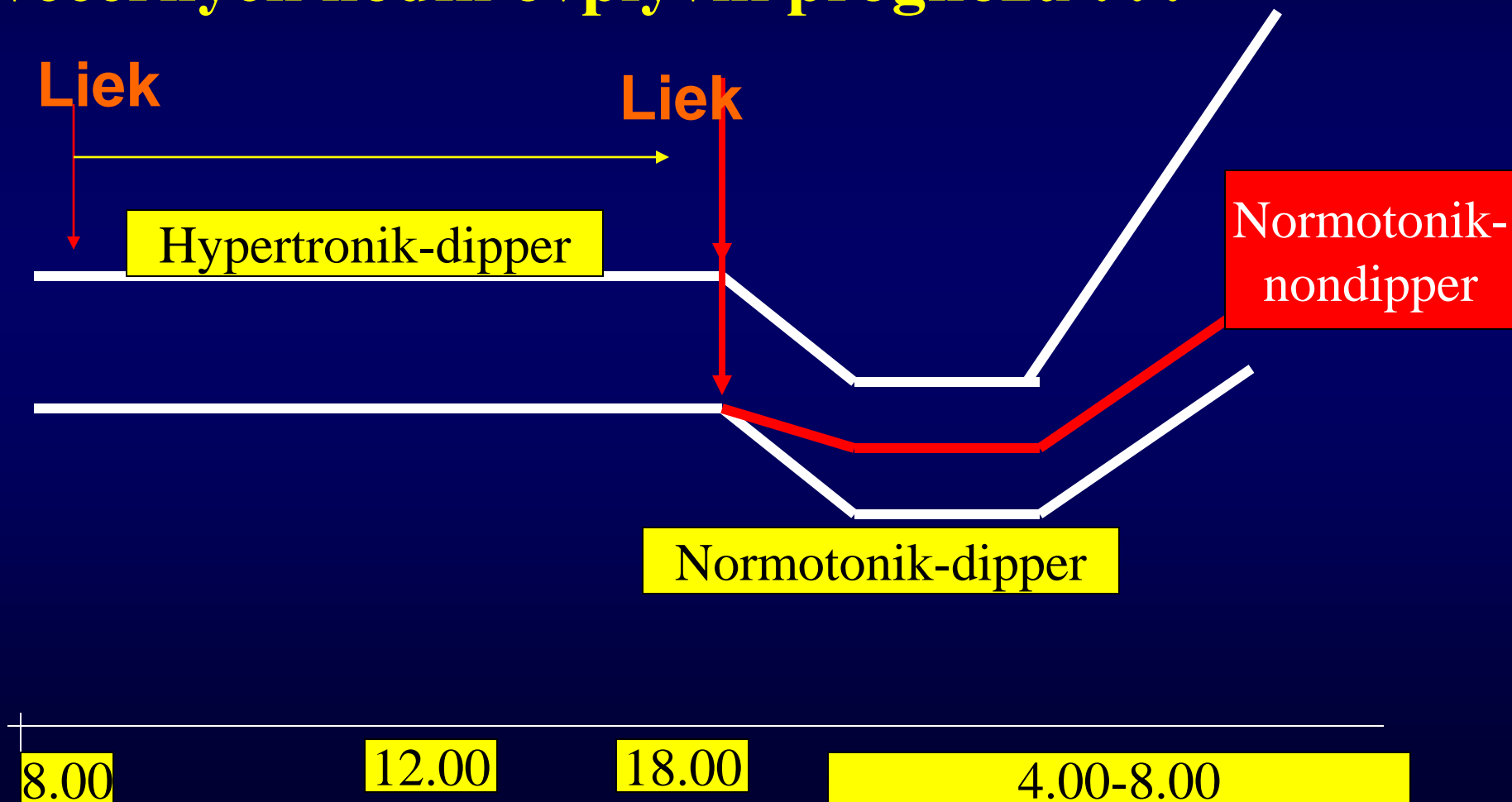
redukcia tlaku

Melatonín

antihypertrofický účinok

2. CHRONOTERAPIA

MAPEC – 3000 pacientov- presun liečby do večerných hodín ovplyvní prognózu ???

3. Genetická analýza pacienta

POLYMORFIZMY PRE:

- D/I pre ACE - **ACE-I**
- alfa-aducin - rezorbcia Na^+ - **diuretiká**
- α_2 - uvoľnenie NA
- β_1 - efekt NA - **α_2 β_1 lytiká**

Ako zlepšiť prognózu hypertonika?

**Precízna
kontrola TK !!!**

**CHRONO-
TERAPIA**

Liečba včas

Žralokovo hypertenzný paradox

Žraloky zabijú 10 ľudí ročne
ale boja sa ich všetci

Hypertenzia zabíja milióny ľudí
ročne, nebojí sa jej však nikto